

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY  
PRZEDSZKOŁA PUBLICZNEGO NR 39  
W RZESZOWIE  
NA ROK 2023/2024**

## Wstęp

*„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...),  
umiał być bardziej nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.*

*Jan Paweł II (1980)*

Wychowanie to podstawowe pojęcie w pedagogice. Jest ono różnorodnie rozumiane i ujmowane w literaturze. Ponieważ na rzeczywistość wychowawczą przedszkola składają się celowe działania pedagogiczne oraz wpływy środowiska. Owa rzeczywistość mieści się w najszerszym rozumieniu tego pojęcia o czym pisze T. Wujek: „Przez wychowanie rozumie się całość wpływów i oddziaływań kształtujących rozwój człowieka i przygotowujących go do życia w społeczeństwie”. Według współczesnej pedagogiki wychowanie to świadome, zamierzone oraz specyficzne działanie nauczycieli – wychowawców, których celem jest osiągnięcie względnie trwałych zmian w osobowości wychowanka.

W węższym znaczeniu wychowanie rozpoczyna się w rodzinie, natomiast przedszkole je kontynuuje i odpowiednio ukierunkowuje. J. Dewey powiedział, że „przedszkolne życie powinno wyrastać stopniowo z życia domowego (...), powinno podejmować i kontynuować zachowania, z którymi dziecko oswoiło się już w domu”.

Wychowanie od podstaw nie jest rzeczą prostą. Jest to proces ciągły, długotrwały. Natomiast nauczyciel – wychowawca pomaga kształtować osobowość dziecka, wychowywać mądrych i dobrych ludzi, wspiera wychowawczą rolę rodziny.

Proces wychowania musi odbywać się w określonych warunkach, dzięki którym zaspokojone zostaną wszystkie potrzeby rozwojowe dzieci. Jedną z podstawowych potrzeb, która warunkuje efektywny proces wychowania jest potrzeba bezpieczeństwa. W każdym działaniu

podjętym w naszym przedszkolu staramy się przede wszystkim ją zaspokoić oraz wyeliminować wszelkie zagrożenia i niebezpieczeństwa.

Eliminacja zagrożeń oraz przeciwdziałanie niebezpieczeństwom, jak również zapewnienie optymalnych warunków do zdrowego, higienicznego rozwoju dziecka, zabawy, nauki to szeroko rozumiane pojęcie profilaktyki.

Zdaniem W. Okonia profilaktyka, to ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. W pedagogice zapobieganie powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajęń i postaw, błędów w uczeniu się lub postawie ciała. W tym znaczeniu profilaktyka oznacza wszelkie pożądane oddziaływanie pedagogiczne, wytwarzając wartościowe cechy, jednocześnie zapobiega powstawaniu cech niepożądanych lub ich utrwaleniu się.

Zatem zadaniem przedszkola jest wyposażenie dziecka w umiejętności przewidywania i unikania zagrożeń. Jak również nauczanie różnorodnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Program wychowawczo – profilaktyczny opracowany został w celu poprawienia jakości pracy dydaktyczno – wychowawczej przedszkola ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb społeczności przedszkolnej: dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Program ma na celu integrację i ujednolicenie oddziaływań wychowawczych.

Zadaniem programu jest wyposażenie dziecka w umiejętności i kompetencje warunkujące prawidłowe funkcjonowanie w środowisku, zgodnie z normami i zasadami społecznie akceptowanymi oraz uświadomienie dzieciom w wieku przedszkolnym istniejących zagrożeń pochodzących ze świata ludzi i zwierząt.

## PODSTAWA PRAWNA

- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705).
- ✓ Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r.).
- ✓ Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego z dnia 24 lutego 2017
- ✓ Program wychowania przedszkolnego *Nasze przedszkole* M. Kwaśniewska i W. Żaby – Żabińskiej
- ✓ Konwencja Praw Dziecka z dn. 20. 11. 1989 r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ ( Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 02. 04. 1997 r.

## CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Celem niniejszego programu jest świadome wprowadzanie dziecka w system pożądanych zachowań, zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju każdego wychowanka, poprawa jakości pracy wychowawczej i dydaktycznej, uwzględnienie potrzeb społeczności przedszkolnej: dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników.

Celem programu jest także kształtowanie pozytywnych i bezpiecznych postaw i zachowań dzieci w sytuacjach trudnych, zagrażających zdrowiu, a niekiedy i życiu. Dzieciństwo bowiem jest szczególnym okresem w życiu człowieka, w którym kształtują się jego postawy, mające znaczny wpływ na aktualne i przyszłe zachowania dotyczące prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, jak i te, dotyczące zdrowia oraz bezpieczeństwa. A odpowiednio wczesne uświadomienie dziecku zagrożeń, które mogą wystąpić w przedszkolu, domu, na drodze może ograniczyć liczbę niebezpiecznych zdarzeń będących udziałem dzieci.

Program zawiera cele, które ukierunkowują działalność nauczyciela oraz wspomagają kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania dzieci w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne.

**Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest w następujących obszarach:**

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłym i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych.(1)
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.(2)
- Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.(6)
- Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt.(12)
- Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.(15)

## **WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU**

Programem wychowawczo - profilaktyczne objęte są dzieci przedszkolne. Zadania wychowawcze i profilaktyczne realizowane będą w sposób ciągły przez wszystkich nauczycieli poprzez odpowiedni dobór metod i form pracy, literaturę, pomoce dydaktyczne oraz stosowanie środków wychowawczych wzmacniających pozytywne zachowania dzieci. Nauczyciele będą współpracować z rodziną dziecka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. Dzieci zaangażują się we wspólne tworzenie i przestrzeganie Kodeksu przedszkolaka. Program obejmuje funkcjonowanie dziecka w grupie w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego:

- ✓ samoobsługi i czynności higienicznych,
- ✓ zabaw samorzutnych
- ✓ zajęć i zabaw zorganizowanych
- ✓ uroczystości
- ✓ spożywania posiłków
- ✓ spacerów, wycieczek, zabaw na powietrzu.

## **CELE PROGRAMU**

### **Cel główny:**

- ✓ Stwarzanie bezpiecznych i higienicznych warunków do wszechstronnego rozwoju każdego dziecka, zgodnie z jego wrodzonym potencjałem oraz możliwościami twórczymi i intelektualnymi w relacjach ze środowiskiem społeczno – kulturowym i przyrodniczym.

### **Cele szczegółowe:**

- ✓ Wprowadzenie dziecka w świat wartości uniwersalnych: dobro, prawda, piękno, miłość, patriotyzm oraz uczenie tolerancji.
- ✓ Rozwijanie postaw prozdrowotnych.
- ✓ Uświadomienie dzieciom czyhających zagrożeń i wdrażanie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo.
- ✓ Kształcenie umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.
- ✓ Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną oraz najbliższym środowiskiem.
- ✓ Kształtowanie kompetencji społecznych.
- ✓ Umożliwianie dzieciom dokonywania wyborów i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań.
- ✓ Kształtowanie życzliwego i otwartego stosunku do ludzi oraz przyrody.
- ✓ Uczenie dzieci rozwiązywania konfliktów na zasadzie kompromisu i uwzględniania potrzeb innych.
- ✓ Kształtowanie zachowań asertywnych.
- ✓ Wspieranie rodziców w ich działaniach wychowawczych i profilaktycznych.

## PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Metody i formy pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym powinny być jak najlepiej dobrane do rozwoju dziecka. Podczas ich doboru należy przede wszystkim uwzględnić wiek dziecka, jego zainteresowania oraz możliwości a także sytuację środowiskową i rodzinną wychowanka.

### Metody pracy:

#### 1. *Metody czynne:*

- ✓ *Metoda ćwiczeń* (dzieci są pobudzane do naśladownictwa i utrwalania pewnych czynności. Ćwiczenia te wzbogacają ich ruchową sprawność, ale nie tylko. Metoda ćwiczeń wzbogaca wiedzę i umiejętności praktyczne. Głównym celem tej metody jest kształtowanie pożądanych postaw u dzieci).
- ✓ *Metoda zadań stawianych dziecku* (Metoda oparta na samodzielnej działalności dziecka, indywidualnych rozwiązywaniu problemów i wysnuwaniu wniosków. Nauczyciel stawia przed wychowankiem zadanie, które rozwiązuje samodzielnie. Mogą to być na przykład tworzenia prac plastycznych, obserwacja przyrody oraz różnego rodzaju rebusy, łamigłówki).
- ✓ *Metoda kierowania własną działalnością dziecka* (W tej metodzie nauczyciel zobowiązany jest do inspirowania dziecka oraz zachęcania go do samodzielnej działalności, samorozwoju).

- ✓ *Metoda samodzielnych doświadczeń* (Głównym celem tej metody jest ułatwienie przedszkolakom nawiązywanie kontaktów ze społeczeństwem, przyrodą, tradycją, kulturą oraz sztuką. Nauczyciele stwarzają warunki do spontanicznych zachowań, postępowań oraz zabawy).

## **2. Metody słowne:**

- ✓ *Metoda żywego słowa* (Metoda przygotowująca dzieci do pisania, czytania a także liczenia. Oparta na pracy słowem. Pobudza ona wyobraźnię i procesy poznawcze. Uczy dzieci wrażliwości na piękno, pobudzając w nich pozytywne uczucia płynące z obcowania z literaturą piękną. Dzieci dzięki tej metodzie poznają wartość słowa pisanego).
- ✓ *Instrukcje i objaśnienia* (Głównie dotyczą instruowania podczas przygotowania do wykonania zadania powierzonego dzieciom. Towarzyszą poznawaniu nawyków higienicznych, rozwojowi fizycznemu i nabywaniu nowych umiejętności).
- ✓ *Sposoby społecznego porozumienia* (Metoda może przejawiać się w postaci dezaprobaty lub aprobaty, a także upominań, przekonywań, zakazów oraz nakazów).
- ✓ *Opowiadania, rozmowy, zagadki* ( Metody bardzo lubiane przez dzieci. Pomagają im rozwijać spostrzegawczość, logiczne myślenie a także odwoływać się do posiadanej już wiedzy. Rozwijają procesy poznawcze, zasób informacji i wiedzy oraz pomagają dzieciom wzbogacać się intelektualnie).

### **3. Metody percepcyjne:**

- ✓ Metoda przykładu (Metoda ta oparta jest na osobach dorosłych czyli wzorcach. Opiekunowie dzieci powinni swoją postawą, zachowaniem a także ubiorem dawać przykład).
- ✓ Metoda pokazu i obserwacji (Nauczyciel w trakcie tej metody ma za zadanie skupić uwagę podopiecznego na obserwowanej czynności, rzeczy lub istocie np. obserwacja psa czy pokaz sznurowania obuwia).
- ✓ Metoda uprzystępniania sztuki (Metoda opierająca się na odbiorze dzieł sztuki takich jak obrazy, muzyka, literatura czy sztuka teatralna. Nauczyciel korzystający z tej metody powinien możliwe jak najpełniej przybliżyć przedszkolakom wyżej wymienione dzieła, pomóc im je zrozumieć i w odpowiedni sposób przeżyć).

### **Formy pracy**

Formy pracy w przedszkolu to „zaplanowane w czasie i przestrzeni wzajemne czynności nauczyciela i dzieci. W systemie wychowania przedszkolnego formy te odnoszą się do całości sytuacji związanych z trybem dzieci i podstawowymi rodzajami ich działalności”.

Do najczęściej stosowanych form pracy w przedszkolu należą:

- ✓ Zajęcia dowolne (dzieci same wybierają sposób zabawy czy też rodzaj działalności w czasie który jest do tego przeznaczony. Nauczyciel nie narzuca zajęć ani nie tworzy grup, Przedszkolaki same tworzą grono do zabawy. Do zajęć dowolnych należą np. oglądanie książek, rysowanie, budowania z klocków itp.).

- ✓ Sytuacje okolicznościowe ( Są to działalności niezaplanowane odgórne przez nauczyciela, które mogą się zdarzyć nagle).
- ✓ Obowiązkowe zajęcia ( do nich zaliczyć można np. wycieczki, czynności samoobsługowe, spacer, zajęcia dydaktyczne, uroczystości itp.).

## **ZADANIA NAUCZYCIELA**

Nauczyciel:

1. Współdziała z rodzicami i opiekunami prawnymi dziecka:
  - ✓ współpracuje w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego
  - ✓ włącza rodziców w życie przedszkola
2. Planuje i prowadzi pracę dydaktyczną – wychowawczą i jest odpowiedzialny za jej efekt.
3. Zbiera informacje o dzieciach – prowadzi obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dziecka.
4. Współpracuje ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczną – pedagogiczną.
5. Wspiera każdego wychowanka w jego rozwoju.
6. Kształci i wychowuje dzieci w umiłowaniu ojczyzny atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
7. Dbą o kształtowanie u dzieci postaw moralnych i obywatelskich.
8. Tworzy warunki wspomagające rozwój dzieci, ich zdolności i zainteresowań oraz dąży do pobudzania procesów rozwojowych, do optymalnej aktywizacji dzieci poprzez wykorzystywanie ich własnej inicjatywy.
9. Wspiera rozwój aktywności poznawczej dziecka nastawionej na poznawanie samego siebie oraz rzeczywistości społeczno – kulturalnej i przyrodniczej.
10. Otacza indywidualną opieką każdego wychowanka i dostosowuje metody i formy pracy do jego możliwości.

11. Utrzymuje stały kontakt z rodzicami (opiekunami) oraz udziela im rzetelnych informacji na temat dziecka, jego zachowania i rozwoju.
12. Współpracuje z domem rodzinnym wychowanka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych.
13. Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków.
14. Tworzy dobrą atmosferę pracy w przedszkolu.
15. Przestrzega przepisów BHP.
16. Dąży do pełni własnego rozwoju, doskonali swoje kwalifikacje.

## **SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU**

### **W stosunku do dziecka:**

Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:

- ✓ rozmowy, dyskusje;
- ✓ rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- ✓ czytanie opowiadań związanych z sytuacjami społecznymi;
- ✓ omawianie historyjek obrazkowych;
- ✓ opracowanie kodeksu grupowego i respektowanie zasad w nim zawartych;
- ✓ ustalenie środków zaradczych w przypadku nie respektowania obowiązujących zasad.

### **W stosunku do rodziców:**

- ✓ Zapoznanie z Programem Wychowawczo – Profilaktycznym Przedszkola Publicznego Nr 39 w Rzeszowie oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- ✓ zaopiniowanie Programu Wychowawczo – Profilaktycznym Przedszkola Publicznego Nr 39 w Rzeszowie;
- ✓ realizowanie programu w domu rodzinnym wychowanka;

- ✓ udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych,
- ✓ udział w spotkaniach ze specjalistami organizowanymi na terenie placówki.

**W stosunku do nauczycieli:**

- ✓ ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel dziecko;
- ✓ wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń, scenariuszy zajęć;
- ✓ integracja nauczycieli podczas przygotowywania i opracowywania kodeksu zachowań;
- ✓ prowadzenie zajęć koleżeńskich.

**TEMATYKA**

1. Jestem kulturalny.
2. Jestem koleżeński.
3. Kontroluję swoje zachowanie.
4. Dbam o bezpieczeństwo.
5. Dbam o swoje zdrowie.
6. Poznaję tradycje rodzinne i narodowe.

## STANDARDY OSIĄGNIĘĆ DZIECI

### JESTEM KULTURALNY

| Standardy osiągnięć dzieci                                                                                                                                              | Przykładowe działania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Sposoby realizacji                                                                                                                                                                        | Osoby odpowiedzialne i termin realizacji |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Używa form grzecznościowych (proszę, przepraszam, dziękuję).</li> <li>• Okazuje szacunek osobom starszym, dorosłym.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uczenie się używania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach.</li> <li>• Dostarczenie dzieciom wzorców z literatury dziecięcej.</li> <li>• Utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania się w przedszkolu i środowisku (w sklepie, aptece, na poczcie, itp.).</li> <li>• Zaproszenie babci i dziadka oraz rodziców z okazji ich święta.</li> </ul> | Opowiadania, pogadanki, historyjki obrazkowe, wiersze, piosenki, rozmowy, wycieczki, scenki dramowe, zabawy i gry dydaktyczne, ćwiczenia praktyczne, quizy, rozsypani, krzyżówki, rebusy. | Nauczyciele przedszkola<br>cały rok      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Posiada nawyk witania się i zegnania z innymi osobami poprzez stosowanie odpowiednich form grzecznościowych.</li> <li>• Jest serdeczne i miłe dla innych osób (dorosłych i kolegów).</li> <li>• Dbą o ład i porządek wokół siebie.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przygotowywanie uroczystości oraz prezentów dla bliskich.</li> <li>• Uwrażliwianie dzieci na potrzeby innych (spokojne i ciche zachowanie gdy inni odpoczywają), opieka nad osobami chorymi, itp.</li> <li>• Utrwalanie używania zwrotów grzecznościowych.</li> <li>• Uczenie się mówienia miłych słów oraz dziękowania innym za komplementy.</li> <li>• Samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu – sprzątanie zabawek, układanie zabawek na półkach, podejmowanie dyżurów na rzecz grupy, itp.</li> </ul> |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jest kulturalnym rozmówcą: słucha kiedy inni mówią, nie mówi z pełnymi ustami.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Szanowanie wspólnych zabawek oraz odkładanie je ich w wyznaczone miejsce.</li> <li>• Wdrażanie dzieci do porządkowania miejsca pracy po zajęciach, odkładanie przyborów i kart pracy w wyznaczone miejsce.</li> <li>• Przyzwyczajanie dzieci do przestrzegania zasad dotyczących utrzymywania porządku i szanowania zieleni w najbliższym otoczeniu, opieka i dbanie o własne zwierzątko.</li> <li>• Rozmowa z dziećmi na temat savoir-vivr'u.</li> <li>• Opanowanie umiejętności kulturalnego jedzenia.</li> </ul> |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

### ***JESTEM KOLEŻEŃSKI***

| <b>Standardy osiągnięć dzieci</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Przykładowe działania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Sposoby realizacji</b>                                                                                                                                                                                   | <b>Osoby odpowiedzialne i termin realizacji</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bawi się zgodnie z kolegami.</li> <li>• Szanuje cudzą własność.</li> <li>• Okazuje pomoc dzieciom słabszym, bierze pod uwagę potrzeby innych.</li> <li>• Potrafi podzielić się z innymi zabawką, słodyczami.</li> <li>• Nie wyrządza krzywdy innym,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zawieranie umów z dziećmi dotyczących właściwego zachowania w przedszkolu, konsekwentne ich przestrzeganie.</li> <li>• Interesowanie się wytworami swoich kolegów, dostrzeganie wysiłku włożonego w ich powstanie, poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów.</li> <li>• Rozumienie, że inni mają takie same potrzeby</li> <li>• Pomaganie nowym, młodszym kolegom oraz tym, którym ta pomoc jest niezbędna.</li> <li>• Słuchanie kolegów pełniących dyżur w grupie, podporządkowywanie się ich poleceniom i uwagom</li> <li>• Rozumienie, że inni mają takie same potrzeby i prawo jak „ja”: uczestnictwa w zabawach, korzystania z zabawek</li> <li>• Dostrzeganie i przeciwstawianie się</li> </ul> | <p>Opowiadania, pogadanki, historyjki obrazkowe, wiersze, piosenki, praca z obrazkiem, rozmowa, scenki - drama, pedagogika zabawy, pokazy, wystawy ,gry dydaktyczne, inscenizacje, ćwiczenia praktyczne</p> | <p>Nauczyciele przedszkola<br/>cały rok</p>     |

|                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>- zna zasadę: nie rób drugiemu, co tobie niemiłe (nie wyśmiewa się, nie przedrzeźnia, nie przezywa),</p> | <p>przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywanie, dokuczania – rozumienie przeżyć z tym związanych.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Używanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy i doradztwa nauczycielki.</li> </ul> |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

### **KONTROLUJĘ SWOJE ZACHOWANIE**

| <b>Standardy osiągnięć dzieci</b>                                                                                                                                                            | <b>Przykładowe działania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Sposoby realizacji</b>                                                                                                                                                                                                                    | <b>Osoby odpowiedzialne i termin realizacji</b> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Unika krzyku, kłótni, przestrzega zawartych umów, reguł – rozumie konsekwencje łamania ich.</li> <li>• Nazywa pozytywne cech charakteru.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ustalenie reguł i norm życia w grupie, przestrzeganie ich: <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ posługiwanie się umiarkowanym głosem, uświadomienie dzieciom, że hałas źle wpływa na zdrowie;</li> <li>✓ mądre rozwiązywanie zaistniałych konfliktów;</li> <li>✓ podporządkowanie się dyżurnym np. łazienka, sala</li> <li>✓ Ponoszenie konsekwencji łamania przyjętych umów;</li> <li>✓ Reagowanie na umówione sygnały np. sygnał kończący zabawę;</li> </ul> </li> <li>• Słuchanie utworów z dziecięcej literatury, sytuacje edukacyjne, scenki</li> </ul> | <p>Opowiadania, pogadanki, historyjki obrazkowe, wiersze, piosenki, praca z obrazkiem, rozmowa, scenki - drama, pedagogika zabawy, pokazy, wystawy ,gry dydaktyczne, inscenizacje, ćwiczenia praktyczne, wyścigi, konkursy, rywalizacje.</p> | <p>Nauczyciele przedszkola<br/>cały rok</p>     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wyraża swoje emocje w sposób akceptowany społecznie, korzysta z pomocy dorosłych w sytuacjach trudnych.</li> <li>• Prawidłowo przyjmuje krytykę, cieszy się z sukcesów, potrafi spokojnie godzić się z porażką.</li> </ul> | <p>dramowe, przedstawienia, inscenizacje, określanie cech charakteru bohaterów.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uczenie dzieci umiejętności określania swoich uczuć, wyrażania swoich oczekiwań w sposób zrozumiały dla innych.</li> <li>• w utworach literackich i Zapoznanie z bezpiecznymi sposobami rozładowanie negatywnych emocji tak, by nie krzywdzić innych.</li> <li>• Poznawanie wzorców właściwego postępowania – bohaterowie literatury dziecięcej, przykład nauczyciela.</li> <li>• Potrafi wyrazić emocje za pomocą różnorodnych technik plastycznych.</li> <li>• Uczenie właściwego przyjmowania pochwał i krytyki.</li> <li>• Uświadomienie, że nie zawsze można wygrać.</li> </ul> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Unika kłamstwa, rozróżnia prawdę od fałszu oraz dobo od zła.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozumienie konsekwencji kłamstwa dla siebie i innych.</li> <li>• Podejmowanie prób oceny postępowania własnego i kolegów w konkretnych sytuacjach.</li> <li>• Systematyczne prowadzenie rozmów, wyjaśnień, wymiany zdań oraz przedstawienie argumentów dotyczących własnych ocen i odczuć, liczenie się z odczuciami drugiej osoby.</li> <li>• Udział w inscenizacjach dziecięcych z wykorzystaniem literatury: <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ rozróżnianie prawdy, fałszu, fantazji, kłamstwa w sytuacjach codziennych</li> <li>✓ podejmowanie prób oceny i ocenianie postępowania bohaterów bajek i opowiadań</li> <li>✓ Układanie zakończeń historyjek obrazkowych, przewidywanie skutków złego postępowania,</li> </ul> </li> </ul> |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                              |                                                                                                                                                                         |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mówi o swoich uczuciach.</li> </ul> | <p>wyciąganie wniosków.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uczenie się mówienia o rzeczach miłych, wyrażanie dezaprobaty dla zachowań negatywnych.</li> </ul> |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

***DBAM O BEZPIECZEŃSTWO***

| <b>Standardy osiągnięć dzieci</b>                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Przykładowe działania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Sposoby realizacji</b>                                                                                                                                                                             | <b>Osoby odpowiedzialne i termin realizacji</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przestrzega zasady nie oddalania się od grupy.</li> <li>• Rozumie zakaz brania do rąk nieznanymi przedmiotów.</li> <li>• Informuje dorosłych o swoich dolegliwościach (skaleczenie, złe samopoczucie).</li> <li>• Zna swoje imię i nazwisko oraz</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sala, toaleta, ogród, wyjścia i spacer) oraz na wycieczkach.</li> <li>• Przestrzeganie zakazu spożywania produktów nieznanego pochodzenia (owoce, rośliny, grzyby, słodczyce otrzymywane od obcych).</li> <li>• Omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia, określonej dolegliwości.</li> <li>• Zapamiętanie własnego imienia</li> </ul> | Opowiadania, pogadanki, historyjki obrazkowe, wiersze, piosenki, praca z obrazkiem, rozmowa, scenki - drama, pedagogika zabawy, pokazy, wystawy ,gry dydaktyczne, inscenizacje, ćwiczenia praktyczne. | Nauczyciele przedszkola<br>cały rok             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>pamięta swój adres zamieszkania.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Unika niebezpiecznych zabaw i zachowań.</li> <li>• Zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi.</li> <li>• Nie zbliża się do nieznanych zwierząt.</li> <li>• Przestrzega zasad ruchu drogowego dla pieszych.</li> </ul> | <p>i nazwiska oraz adresu zamieszkania, wie komu te wiadomości może wyjawić – budowanie dobrego wizerunku policjanta, jako osoby służącej pomocą.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• W toku zajęć, scenek rodzajowych, dramy - poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań</li> <li>• Poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu.<br/>Kształtowanie zachowań asertywnych – „Nie dziękuję”.</li> <li>• Omówienie zachowań zwierząt, gdy: zwierzę jest zdenerwowane, boi się, gdy jest chore.</li> <li>• Rozumienie przestrzegania zasad kodeksu drogowego dla pieszych, wie</li> </ul> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uważnie porusza się po budynku przedszkola oraz w ogrodzie , i na boisku.</li> </ul> | <p>jakie jest znaczenie wybranych znaków drogowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostarczenie wzorców właściwego zachowania na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, filmy edukacyjne, książki) spotkanie z policjantem.</li> <li>• Rozumie konieczność zapinania pasów podczas jazdy samochodem, używania fotelików.</li> <li>• Wie jaka jest rola policjanta w ruchu drogowym.</li> <li>• Potrafi bezpiecznie i kulturalnie podróżować środkami komunikacji miejskiej, autokarami.</li> <li>• Ustalenie jasnych zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu – przestrzeganie umów grupowych,</li> </ul> |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

### **DBAM O SWOJE ZDROWIE**

| <b>Standardy osiągnięć dzieci</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Przykładowe działania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Sposoby realizacji</b>                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Osoby odpowiedzialne i termin realizacji</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zna zasady porozumiewania się z nauczycielem i kolegami – nie krzyczy i mówi umiarkowanym głosem.</li> <li>• Rozumie znaczenie z pobytu na świeżym powietrzu, hartuje swój organizm.<br/>Potrafi zorganizować gry terenowe i zabawy w przedszkolu oraz po zajęciach.<br/>Rozumie znaczenie potrzeby aktywnego wypoczynku.<br/>Lubi i czynnie uczestniczy w zabawach i ćwiczeniach gimnastycznych.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostarczanie dzieciom wzorców właściwego zachowania w różnych sytuacjach. Zwrócenie uwagi na szkodliwy wpływ hałasu na zdrowie.</li> <li>• Codziennie korzysta z pobytu na świeżym powietrzu (spacery, wycieczki, zabawy w ogrodzie, na boisku, itp.). Czynne uczestnictwo dzieci w zabawach organizowanych przez nauczycielkę</li> <li>• Poznawanie sposobów czynnego odpoczynku, propagowanie zdrowego stylu życia.</li> <li>• Uczenie się umiejętności dokonywania</li> </ul> | <p>Opowiadania, pogadanki, historyjki obrazkowe, wiersze, piosenki, praca z obrazkiem, rozmowa, scenki - drama, pedagogika zabawy, pokazy, wystawy ,gry dydaktyczne, inscenizacje, ćwiczenia praktyczne, spacery zabawy ruchowe i gry terenowe, tory przeszkód, zabawy na boisku.</p> | <p>Nauczyciele przedszkola<br/>cały rok</p>     |

|                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozumie potrzebę ubierania się odpowiednio do pogody.</li> <li>• Dbą o czystość swojego ciała oraz o schludny wygląd.</li> <li>• Rozumie potrzebę zjadania warzyw i owoców.</li> </ul> | <p>wyboru odpowiedniego ubrania stosownie do pogody (wykorzystanie pomocy dydaktycznych).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Systematyczne mobilizowanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych oraz mycia rąk przed posiłkami i po wyjściu z ubikacji.</li> <li>• Nabywanie nawyku prawidłowego mycia zębów po posiłku.</li> <li>• Zwracanie uwagi na nie używanie cudzych rzeczy osobistych (ręcznik, grzebień, szczoteczka).</li> <li>• Dbą o czystość w swoim otoczeniu oraz o schludny wygląd, przebiera zabrudzone ubrania, czesze włosy, itp.</li> <li>• Uświadamianie dzieciom konieczności spożywania owoców i warzyw jako źródła witamin (poprzez spożywanie posiłków w przedszkolu, zajęcia</li> </ul> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozumie znaczenie zdrowego odżywiania się.</li> <li>• Nie obawia się wizyty u lekarza.</li> <li>• Rozumie potrzebę „higieny umysłu”</li> </ul> | <p>dydaktyczne, hodowle prowadzone w kąciku przyrody, filmy edukacyjne itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształtowanie nawyku zjadania śniadania</li> <li>• Zajęcia edukacyjne, przygotowywanie sałatek owocowych lub warzywnych, picie soków, zwrócenie uwagi na jadłospis przedszkolny, piramida zdrowia.</li> <li>• Rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u lekarza pediatry oraz stałego kontrolowania i leczenia zębów.</li> <li>• Zasłanianie nos i usta przy kichaniu i kaszlu. Korzysta z przyborów toaletowych i higienicznych.</li> <li>• Unika wielogodzinnego oglądania telewizji i spędzania czasu przy komputerze, laptopie, telefonie</li> </ul> |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zna i przestrzega zasady warunkujące zdrowie i bezpieczeństwo w sytuacji zagrożenia wirusem Covid- 19.</li> </ul> | <p>komórkowym, innych urządzeniach.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Potrafi spokojnie odpoczywać przy muzyce relaksacyjnej, słuchowisku czy bajce czytanej przez nauczyciela.</li> <li>• Rozumie potrzebę relaksu – szanuje odpoczynek innych.</li> <li>• Uczestniczy w gimnastyce mózgu (np. wg. Paula E. Denisona), dziecięcych masażkach, itp.</li> <li>• Stwarzanie sytuacji edukacyjnych poruszających tematykę dbania o higienę i zdrowie w sytuacji pandemicznej oraz jak należy postępować by nie narażać się na zachorowanie na Covid</li> <li>• Pokaz poprawnego mycia rąk.</li> <li>• Przykład osobisty nauczyciela</li> <li>• Historyjki obrazkowe</li> <li>• Filmy edukacyjne</li> <li>• Spotkania z ekspertami: lekarzem,</li> </ul> |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                            |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>pielęgniarką</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dyskusje z grupą przy ilustracjach</li> <li>• Scenki dramowe, itp.</li> </ul> |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

***POZNAJĘ TRADYCJE RODZINNE I NARODOWE***

| <b>Standardy osiągnięć dzieci</b>                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Przykładowe działania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Sposoby realizacji</b>                                                                                                                                                                                    | <b>Osoby odpowiedzialne i termin realizacji</b> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kultywuje tradycje swojej rodziny, rozmawia z rodzicami o ich pracy, pamięta o uroczystościach rodzinnych.</li> <li>• Jest dumne z kraju, w którym mieszka, szanuje język ojczysty i tradycje narodowe, poznaje piękno swojego kraju, regionu,</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny.</li> <li>• Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach organizowanych w przedszkolu, zajęciach otwartych, festynach.</li> <li>• Prowadzenie rozmów i zajęć dotyczących poznawania pracy zawodowej rodziców i dziadków, zapraszanie przedstawicieli na zajęcia do przedszkola, odwiedzanie zakładów pracy rodziców.</li> <li>• Realizowanie tematów kompleksowych dotyczących poznawania zawodów: np. strażaka, policjanta, lekarza,</li> </ul> | <p>Opowiadania, pogadanki, historyjki obrazkowe, wiersze, piosenki, praca z obrazkiem, rozmowa, scenki - drama, pedagogika zabawy, pokazy, wystawy, gry dydaktyczne, inscenizacje, ćwiczenia praktyczne.</p> | <p>Nauczyciele przedszkola<br/>cały rok</p>     |



|                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                       |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zna swoją małą ojczyznę, wie jak nazywa się miasto, w którym mieszka i jak rzeka przez nie przepływa.</li> </ul> | <p>obserwacji dziecka na charakterystyczne miejsca w dzielnicy. Zapoznanie z adresem przedszkola, utrwalanie adresu dziecka. Zapoznanie z herbem miasta, zabytkami, legendą, itp.</p> |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

**O skuteczności programu świadczyć będą:**

- Prawidłowe relacje panujące w grupie
- Umiejętność współdziałania, empatii i tolerancji
- Zdolność radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- Odpowiedzialność za swoje zachowanie
- Twórcze i prozdrowotne postawy.